

185/3

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

el

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXXIII

Nr 3

WARSZAWA 1976

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXIII
1976

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUOWE
WARSZAWA 1976

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gięsztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Marian H. Serejski, Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski, Mieczysław Żywczyński.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

A.96/
83/3

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa. Miodowa 10

Nakład 2950 + 140 egz. Ark. wydawn. 26,00 ark. drukarskich 15,75

Papier druk. sat. kl. III. 70 g 70 × 100

Oddano do składania 7.IV.1976 r. Podpisano do druku 19.VIII.1976 r.

Druk ukończono w sierpniu 1976 r.

Zam. 270

J-101

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa. Warszawa, Śniadeckich 8

1976 k. 33 b

TABLE DES MATIÈRES

Jan Drabina — Contacts entre la Ville de Wrocław, Pie II et la Curie de Rome en 1458—1464	513
Jose A. Fernandez-Santamaria — Le soulèvement des „comuneros”: Alonso de Castrillo et le constitutionnalisme médiéval	531
Zenon Wartel — Le parcellement des biens allemands en Pologne, en 1920—1939	548

REVUES — POLÉMIQUES — PROPOSITIONS

Stanisław Russocki — Les réunions publiques des Slaves: essai d'analyse historique, sémantique et fonctionnelle	562
Józef Szymański — Recherches sur l'épigraphie polonaise	569
Anton G. Weiler — Le jugement estimatif et la référence dans l'historiographie	583
Wacław Hubert Zawadzki — Les historiens britanniques et la Pologne (1893—1974)	597
Jerzy Tomaszewski (éd.) — Le coup d'Etat de mai 1926 dans les rapports de la légation bulgare	616

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Marcin Kamler — Débuts de la crise des forces productives à la campagne de la voïvodie de Kalisz, à la fin du XVIe et pendant la première moitié du XVIIe s.	632
Tadeusz Cegielski — Opinions sur les partages de la Pologne	636
Józef Łaptos — Les historiens au sujet du rôle de la propagande politique dans les relations internationales	643
Romuald Wojna — „Istoria i istoriki”. („L'histoire et les historiens”)	649

LU DANS LA PRESSE ÉTRANGÈRE	713
CHRONIQUE	747
IN MEMORIAM	758

SPIS TREŚCI

Jan Drabina — Kontakty Wrocławia z Piusem II i Kurią Rzymską w latach 1458—1464	513
Jose A. Fernandez-Santamaria — Powstanie „comuneros”: Alonso de Castrillo i średniowieczny konstytucjonalizm	531
Zenon Wartel — Sprawa parcelacji majątków niemieckich w Polsce w latach 1920—1939	548

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Stanisław Russocki — Słowiańskie wiece: Próba historycznej analizy semantyczno-funkcjonalnej	562
Józef Szymański — Badania nad polską epigrafiką	569
Anton G. Weiler — Sąd wartościujący i odniesienie wartościujące w historiografii	583
Wacław Hubert Zawadzki — Historycy brytyjscy o Polsce (1893—1974)	597
Jerzy Tomaszewski (wyd.) — Zamach majowy 1926 r. w raportach poselstwa bułgarskiego	616

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marcin Kamler — Początki kryzysu sił wytwórczych na wsi województwa kaliskiego w końcu XVI i pierwszej połowie XVII wieku	632
Tadeusz Cegielski — Poglądy na rozbiory Polski	636
Józef Łaptos — Historycy o roli propagandy politycznej w stosunkach międzynarodowych	643
Romuald Wojna — „Istorija i istoriki”	649
J. Reyhman, Historia Turcji — Zygmunt Abrahamowicz	657
H. Zins, Historia Kanady — Zofia Libiszowska	661
A. Bartha, Hungarian Society in the 9th and 10th Centuries — Benedykt Zientara :	664
M. Beranová, Zemědělská výroba w 11/14 stoletij na území Československa — Tadeusz Lalik	667
B. Smalley, The Becket Conflict and the Schools; a Study of Intellectuals in Politics — Aleksandra Rodzińska	669
S. Bylina, Wizje społeczne w herezjach średniowiecznych. Humiliaci, begini begardzi — Jerzy Wyrozumski	672
Res Polonicae ex Archivo Regni Daniae, V—VI pars, wyd. C. Lanckorońska i G. S. Jensen — Bogusław Ratusiński	675
J. Matuszewski, Polskie nazwisko szlacheckie — Antoni Gąsiorowski	677
J. Heers, Le clan familial au Moyen Âge — Maria Koczerska	680
Inwentarz Metryki Koronnej, opr. I. Sułkowska-Kurasiowa i M. Woźniakowa — Stefan K. Kuczyński	683

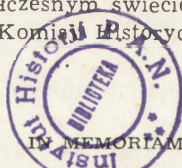
A. Sucheni-Grabowska, Monarchia dwu ostatnich Jagiellonów a ruch egzekucyjny. Cz. I. Geneza egzekucji dóbr — Karol Górski	687
W. Pałucki, Drogi i bezdroża skarbowości polskiej XVI i pierwszej połowy XVII wieku — Ewa Dubas-Urwanowicz	689
A. Jobert, De Luther à Mohila. La Pologne dans la crise de la chrétienté 1517—1648 — Jerzy Kłoczowski	692
Z. Kuchowicz, Obyczaje staropolskie XVII—XVIII wieku — Henryk Wisner	693
Kalendarz półstuletni. 1750—1800, opr. B. Baczeko i H. Zins — Janusz Tazbir	696
Marine und Marinepolitik im kaiserlichen Deutschland 1871—1914, wyd. H. Schottelius i W. Deist — Marek Czaplinski	693
M. Orzechowski, Wojciech Korfanty — Roman Wapiński	701
Etudes historiques hongroises 1975 publiées à l'occasion du XIV ^e Congrès International des Sciences Historiques; Problems of the Transition from Capitalism to Socialism in Bulgaria — Andrzej Skrzypek	705
„Ameryka Północna”, t. I — Andrzej Brożek	707
„Neodidagmata”, t. VII — Jerzy Maternicki	709

NA ŁAMACH CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

Teoria. Historia historiografii. Polonica — Jacek Banaszkiewicz, Stanisław T. Bębenek	713
---	-----

KRONIKA

Badania archiwalne w parafiach diecezji łomżyńskiej — Marek Barański	718
VI Sympozjum Dydaktyki Historii Krajów Socjalistycznych — Jerzy Maternicki	720
Dorobek wydawniczy Instytutu Historii PAN	722
Hitlerowskie więzienia na ziemiach polskich — Józef Łachut	734
Komeński a współczesność — Julian Dybiec	735
Piastowie w dziejach Polski — Stanisław Solicki	736
Stulecie Towarzystwa Naukowego w Toruniu — Jerzy Dygdała	738
Z prac Polsko-Radzieckiej Komisji Historycznej — Bohdan Baranowski	740
Narodowa niepodległość we współczesnym świecie — Tadeusz Jędruszcak	742
Z prac Polsko-Czechosłowackiej Komisji Historycznej — Roman Heck	744
Różne	746

Jean Fabre (1904—1975) — Bogusław Leśnodorski	747
Józef Kokot (1916—1975) — Franciszek Hawranek	748
Stanisław Kot (1885—1975) — Janusz Tazbir	752
Zofia-Julia Podwińska (1929—1975) — Tadeusz Lalik	755

LISTY DO REDAKCJI

W sprawie Komentarza nowego wydania Jana Długosza <i>Roczników czyli kronik sławnego Królestwa Polskiego</i> — Jerzy Fogel	758
--	-----

OŚWIADCZENIE

Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza informuje, że w książce Stanisława Pazury pt. *Najstarszy opis Mazowsza Jędrzeja Święcickiego* zaistniały następujące uchybienia:

1. na s. 4 zamieszczono tekst dedykacji sprzeczny z intencją współautorki p. mgr Heleny Pazury i z nią niezgodniony,
2. poczyniono we własnym zakresie zmiany w aneksach stanowiących integralną część książki, tj. w bibliografii, spisie ilustracji i spisie zamków, co rzuca na podstawę niektórych wywodów,
3. w miejsce złożonych indeksów osobowego i geograficznego zamieszczono indeks własny.

Za uchybienia te Wydawnictwo przeprasza p. mgr Helenę Pazurę i Czytelników książki

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK A HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty krajowej:

rocznie zł 120
półrocznie zł 60

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na styczeń, I-szy kwartał, I-sze półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 10 miesiąca, poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego.

Jednostki gospodarki społeczniejszej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Zakłady pracy w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW oraz prenumeratorzy indywidualni, zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

A subscription order stating the period of time, along with the subscriber's name and address can be sent to your subscription agent or directly to Foreign Trade Enterprise Ars Polona-Ruch, 00-068 Warszawa, 7 Krakowskie Przedmieście, P.O. Box 1001, Poland. Please send payments to the account of Ars Polona-Ruch in Bank Handlowy S.A., 7 Traugutt Street, 00-067 Warszawa, Poland.

Kwart. Hist. R. LXXXIII, z. 3, 511—762, lipiec—wrzesień 1976

Indeks 36310